

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2019. szeptember 10., kedd

Tartalomjegyzék

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indoklás az egyes foglalkoztatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló
10/2019. (IX. 4.) PM rendelethez

316

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az egyes foglalkoztatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 10/2019. (IX. 4.) PM rendelethez

Az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A miniszteri rendelet kiemelt célja, hogy az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi XCIV. törvény szabályaival, valamint az Európai Unió adatvédelmi reformjának végrehajtása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi XXXIV. törvény rendelkezéseivel való összhangot megteremtse, ezzel a törvény végrehajthatóságát biztosítsa. A módosítások az egységes és koherens jogalkalmazás megvalósulását szolgálják. A jogtechnikai jellegű módosításokon túl az egyes miniszteri rendeletek esetében szükségessé vált módosítások a következők.

1. A foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet (a továbbiakban: 6/1996. MüM rendelet) tekintetében:

Az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi XCIV. törvény szabályaival való összhang megteremtése és végrehajthatósága érdekében szükséges módosítások átvezetése.

Emellett szükséges a képzési támogatásra vonatkozóan is módosítani a 6/1996. MüM rendeletet. A képzési támogatásra irányuló eljárás során az ügyfelek a képzési irányokat és képzőintézményeket tartalmazó ún. képzési jegyzéken szereplő képzések közül választhatnak. A képzések átlátható működésének elérése érdekében szükséges a képzési jegyzék összeállítására vonatkozó szabályozás módosítása és pontosítása.

A tervezet alapján a képzési jegyzéken szereplő képzések listáját a kormányhivatalok a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) egyetértésével hozzák nyilvánosságra. A képző intézmények kiválasztására vonatkozóan a miniszter országos szinten érvényesítendő szempontrendszert ad ki. Amennyiben ezen szempontrendszernek és egyéb jogszabályi feltételnek megfelel a képzési ajánlatot tevő képző, úgy felkerül a képzési jegyzékre.

2. A foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet (a továbbiakban: 27/1996. NM rendelet) tekintetében:

A fokozott expozíciós eset munkáltató általi kivizsgálásának kapcsán a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítéséről szóló törvényen belüli módosítása miatt a jogszabályi környezet összhangjának megteremtése érdekében szükséges a 27/1996. NM rendelet módosítása is. A módosítás elmaradásának következménye súlyos jogbizonytalansághoz vezetne, mivel az Mvt. szabályai szerint a munkáltatónak kell majd kivizsgálni a fokozott expozíciós esetet, míg a hatályos 27/1996. NM rendelet szerint a munkavédelmi hatóság vizsgálja.

A fokozott expozíció felismerésének jelentőségét az adja, hogy lehetővé teszi a további túlzott expozíció elkerülését, valamint a megbetegedés vagy mérgezés kialakulásának megelőzését. Fokozott expozíciót jelent a vegyi anyagok vonatkozásában, ha a foglalkozás gyakorlása közben vagy azzal összefüggésben a mért biológiai expozíciós mutató (BEM) eredménye a rendeletben megadott határértékeket meghaladja. A BEM a vegyi anyag és az emberi szervezet kölcsönhatását jellemző paraméter, amely arányos a szervezetbe jutott idegen anyag (xenobiotikum) dóziséval.

Zaj esetében fokozott expozíciónak megfelelő stádium, amikor a halláscsökkenés a magas frekvenciák területén 4000–8000 Hz-en jelenik meg, és a dolgozónak még halláspanaszt nem okoz, és csak műszeres (audiometriás) méréssel lehet kimutatni.

A fokozott expozíció önmagában még nem foglalkozási megbetegedés vagy mérgezés, csak olyan állapot, amelyben a további expozíció foglalkozási megbetegedéshez vagy mérgezéshez vezethet.

Amennyiben a fokozott expozíciós esetről nem tájékoztatják az okot, és nem szüntetik meg a kiváltó tényezőt, akkor a későbbiekben maradandó egészségkárosodás alakulhat ki, ami komoly anyagi áldozatot ró a társadalomra, és a dolgozó munkaképességét rontja, vagy munkaképtelenné teszi.

A módosítást követően a fenti folyamat nagyobb hatékonysága érdekében a fokozott expozíciós eseteket a munkavédelmi hatóság által a munkáltatónál lefolytatott vizsgálat helyett – a munkabalesetekhez hasonlóan – a munkáltató vizsgálja ki. Ha a munkáltató megfelelően végzi a kivizsgálást, és kideríti a fokozott expozíció okát, valamint a feltárt okokat megszünteti, akkor nincs szükség arra, hogy a kivizsgálásba a munkavédelmi hatóságot kötelezően bevonjuk.

A módosítás eredményeképp a munkáltató és az általa fizetett szakemberek – különösen munkabiztonsági szakember és foglalkozás-egészségügyi orvos – folytatják le a kivizsgálást. Erre tekintettel annak lehetőségét biztosítani kell, hogy amennyiben a munkavédelmi hatóság úgy ítéli meg, hogy a munkáltató intézkedése nem kielégítő, akkor be tudjon avatkozni a folyamatba. A módosítást követően a munkáltató a fokozott expozíció kivizsgálásáról összeállít egy jegyzőkönyvet, melyben leírja a feltárt okokat és az erre tett intézkedéseket. A jegyzőkönyvet beküldi a hatóságnak, amely eldönti, hogy tudomásul veszi, vagy ha szakmailag szükségesnek ítéli, a helyszínen további vizsgálatokat folytat, és szükség esetén intézkedik. Alapesetben a munkáltatók mentesülnének a munkavédelmi hatóság ellenőrzése és a hatósági kivizsgálás alól. A munkavédelmi hatóság csak tömeges expozíció esetén, vagy ha a munkáltató intézkedései nem elegendőek, az egészségkárosodás megelőzése érdekében folytatna eljárást a munkáltatónál.

A 27/1996. NM rendelet 5. § (7) bekezdése szerint a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek kivizsgálásánál a kivizsgálás vezetője az 5. számú melléklet szerinti vizsgálati lapot hat példányban állítja ki, melyet a munkavédelmi hatóság a kivizsgálás befejezését követően többek között a munkáltató részére is megküld.

A vizsgálati lapon azonban a megbetegedett munkavállaló számos egyéb, a kivizsgáláshoz nem kapcsolódó egészségügyi adata is gyakran megtalálható, melynek megismerésére a munkáltató nem jogosult. Mindezek alapján a rendelet vonatkozó részeit úgy szükséges módosítani, hogy a munkáltató tájékoztatása – a betegség foglalkozási eredetéről – anélkül történjen meg, hogy a részére a vizsgálati lapot a munkavédelmi hatóság megküldené.

3. A munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról szóló 30/2000. (IX. 15.) GM rendelet (a továbbiakban: 30/2000. GM rendelet) tekintetében:

A 30/2000. GM rendelet módosítása az Európai Unió adatvédelmi reformjának végrehajtása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi XXXIV. törvénnyel összefüggésben szükséges módosításokat tartalmazza.

4. A munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet (a továbbiakban: 3/2002. SZCSM–EüM együttes rendelet) tekintetében:

A 3/2002. SZCSM–EüM együttes rendelet alapján a kedvezőtlen klímakörnyezetben (a hideg vagy meleg munkakörnyezetben) végzett munka többletterhelést okoz, ezért a munkavállalók óránként 5–10 perces kötelező pihenőidőben részesülnek. A jogalkalmazás számára problémát jelent annak eldöntése, hogy a pihenőidő ebben az esetben a munkaidő részét képezi-e, és díjazásra jogosító időszak-e. A módosítás alapján egyértelművé válik, hogy a kedvezőtlen klímakörnyezetben végzett munka esetén járó óránként 5–10 perces pihenő időszak a munkaidő részét képezi és díjazásra jogosító időnek minősül.

5. Az álláskeresőként való nyilvántartásba vételről, valamint a nyilvántartásból való törlésről szóló 2/2011. (I. 14.) NGM rendelet (a továbbiakban: 2/2011. NGM rendelet) tekintetében:

Jogtechnikai jellegű módosítás, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény korábbi változásaihoz igazodó hivatkozás módosítása.

6. Az EU Kék kártyával foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgár részére fizetendő kötelező legkisebb munkabér megállapításáról, valamint egyes munkaügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 44/2011. (XII. 16.) NGM rendelet (a továbbiakban: 44/2011. NGM rendelet) tekintetében:

A hatályos rendelet tartalmazza az EU Kék Kártya használatával kapcsolatos hazai szabályozást, a harmadik országbeli állampolgárok magas képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló, 2009. május 25-i 2209/50/EK tanácsi irányelvnek megfelelően.

A 44/2011. NGM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a munkadíj nem lehet kevesebb, mint a tárgyévet megelőző második év – Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) által közzétett – nemzetgazdasági havi bruttó átlagkeresetének 1,5-szerese. Az irányelvben biztosított eltérési lehetőség alapján a 3. § (2) bekezdése egyes egészségügyi foglalkozásokban a másfélszeres helyett kisebb, 1,2-szeres szorzót határoz meg, melyet az 1. mellékletben felsorolt munkakörök esetében rendeli alkalmazni. A KSH által a Hivatalos Értesítő 2018. évi 9. számában közzétett 2017. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset 297 000 Ft/fő/hó volt. Ennek alapján 2019-ben a 3. § (2) bekezdése szerinti 1,2-szeres minimális munkadíjmérték 356 400 Ft/hó.

A 2011 óta folyamatosan végrehajtott bérintézkedések eredményeként azonban a 44/2011. NGM rendelet 1. mellékletében szerepeltetett 2212 FEOR számú Szakorvos munkakör ebben a körben történő szabályozása a továbbiakban nem indokolt, mivel a szakorvosok illetménye már meghaladja az általános 1,5-es szorzó szerinti eltérést. Erre tekintettel a tervezet hatályon kívül helyezi az 1. mellékletből a 2212 FEOR számú Szakorvos munkakörre vonatkozó részt.

7. A Nemzeti Foglalkoztatási Alap kezeléséről és felhasználásáról szóló 18/2013. (VI. 11.) NGM rendelet (a továbbiakban: 18/2013. NGM rendelet) tekintetében:

Az NFA kezelését a minisztériumon kívül jelenleg 20 kormányhivatal (a megyei és a fővárosi kormányhivatalok), valamint a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (a továbbiakban: NSZFH) végzi. Az NFA kezelésével kapcsolatosan egyik jogszabály sem rendelkezik arról összefoglalóan, hogy mely szervek látják el a kapcsolódó feladatokat. Ezt az intézményrendszert komplex módon szükséges szabályozni a rendeletben. A gyakorlati tapasztalatok alapján szükséges annak rendeleti szintű szabályozása is, hogy a kormányhivatalnak és az NSZFH-nak a minisztérium által meghatározott informatikai rendszereket kell az NFA kezelése során alkalmazniuk.

Az NFA kezelése kapcsán a szakképzéssel kapcsolatos megosztott rendelkezési jogból adódóan szükségessé vált a képzési alaprész pénzügyi-számviteli kezelésével az NSZFH feladatainak a meghatározása.

A hatályos 18/2013. NGM rendeletben meghatározott ellenőrzési feladatot a gyakorlati tapasztalatok és az NFA védelme érdekében szükséges részben a képzési alaprész kezelőjére, részben a járási hivatalokra kiterjeszteni.

8. A munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet (a továbbiakban: 10/2016. NGM rendelet) tekintetében:

Szükséges a Kommunális- és Lakóépületek Érintésvédelmi Szabályzatáról szóló 8/1981. (XII. 27.) IpM rendeletet hatályon kívül helyező, az összekötő és felhasználói berendezésekről, valamint a potenciálisan robbanásveszélyes közegben működő villamos berendezésekről és védelmi rendszerekről szóló 40/2017. (XII. 4.) NGM rendelet szövegezésének megfelelő, technikai jellegű módosítás átvezetése a 10/2016. NGM rendeletben.

Gördíthető munkaállványokra vonatkozó munkavédelmi előírásokat az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló rendelet tartalmaz. Tekintettel arra, hogy gördíthető munkaállványt nemcsak építkezésen használnak, hanem pl. dekorációelhelyezés, izzócsere, ablaktisztítás esetén is, szükséges a munkaeszköz egészséget nem veszélyeztető, biztonságos használatára vonatkozó előírások megjelenítése valamennyi, szervezett munkavégzés hatálya alá tartozó tevékenység esetén is.

9. A módosításokon túl deregulációs okokból az alábbi rendeletek hatályukat veszítik:

- a) A prémiumévek programmal, valamint a különleges foglalkoztatási állománnyal kapcsolatos egyes munkáltatói költségek költségvetési megtérítésének eljárási szabályairól szóló 8/2005. (II. 8.) PM rendelet 2020. március 1-jével veszti hatályát. A hatályvesztés oka, hogy kiüresedik a szabályozás, mivel addigra már nem lesz olyan személy, aki a rendelet hatálya alá tartozhatna.
- b) Hatályát veszti a Karrier Híd programban való részvétel további feltételeiről, valamint a szociális hozzájárulási adókedvezmény igénybevételéhez szükséges igazolás kiadásáról szóló 2/2012. (II. 7.) NGM rendelet (a továbbiakban: 2/2012. NGM rendelet). A Karrier Híd programot megalapozó, az egyes adótörvények

és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 462. §-át a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény 41. § 11. pontja hatályon kívül helyezte. Tekintettel arra, hogy a szociális hozzájárulási adót a 2018. évi LII. törvény 2019. január 1-jével újraszabályozta, a korábbi részletszabályok, így a 2/2012. NGM rendelet hatályban tartása is indokolatlanná vált.

- c) A Nemzeti Foglalkoztatási Alap kiadási előirányzatainak felhasználási szabályairól szóló 36/2015. (XII. 28.) NGM rendelet (a továbbiakban: 36/2015. NGM rendelet) is hatályát veszti. A 36/2015. NGM rendelet és annak készítési kötelezettsége az Áht. 28. § (1) bekezdésén alapult. A vonatkozó részt az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló 2018. évi CXXVII. törvény 9. § 1. pontja módosította. Az elkülönített állami pénzalapok kikerültek a szabályozásból, arra való tekintettel, hogy az alpból nyújtott támogatások rendeleti szinten szabályozva vannak, nincs szükség külön a kiadási előirányzatok felhasználását szabályozni. Erre tekintettel a 36/2015. NGM rendelet további hatályban tartására sincs szükség.
-

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.